

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»**

ФАКУЛЬТЕТ КІБЕРНЕТИКИ

КАФЕДРА МАТЕМАТИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 29 СТАТИСТИКА ТУРИЗМУ

Освітньої програми:	Туризм
Рівня вищої освіти:	першого (бакалаврського)
за спеціальністю:	242 Туризм
галузі знань:	24 Сфера обслуговування

Робоча програма навчальної дисципліни «Статистика туризму» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, за освітньою програмою «Туризм» зі спеціальності «242 Туризм» галузі знань 24 Сфера обслуговування

Розробник: доктор фізико-математичних наук, професор Джузь Йосип Володимирович

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри математичного моделювання
Протокол від «31» серпня 2021 року №1

Завідувач кафедри М. Джузь д.ф.-м.н., проф. Джузь Й. В.
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Туризм»

Гарант А. С. Романів доц. Романів А. С.
(підпис)

Схвалено навчально-методичною комісією факультету кібернетики
Протокол від «31» серпня 2021 року №1

Голова С. С. Каштан доц. Каштан С.С..
(підпис)

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 24 Сфера обслуговування	обов'язковий компонент освітньої програми	
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність: 242 Туризм	Рік підготовки:	
		2-й	2-й
		Семестр	
		3-й	3-й
		Лекції	
	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	20 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	6 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		80 год.	108 год.
		Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування знань і навичок проведення статистичних досліджень в діяльності підприємств, установ та організацій сфери туризму. Процес навчання бакалаврів з туризму повинен вивчати формування теоретичних знань і практичних навичок статистичної оцінки. Явищ і процесів суспільного життя, опанування методів статистичного аналізу, розрахунків необхідних показників і прогнозування їх динаміки.

Завдання: засвоєння основних принципів збору та обробки статистичної інформації у сфері туризму на основі методології, що прийнята в ВТО і ООН і застосовується спеціалізованими міжнародними організаціями; оволодіння самостійного аналізу та планування діяльності суб'єктів національної туристичної галузі з урахуванням основних глобальних тенденцій економічного розвитку.

Під час лекційних та практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Статистика туризму» студенти, майбутні туристи, набувають таких *загальних (ЗК) та спеціальних (фахових) компетентностей (СК):*

ЗК04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації зрізних джерел

СК18. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління

СК24. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал

СК30. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу

По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні володіти такими *програмними результатами навчання:*

ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

ПР09. Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.

ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

ТЕМА 1. Предмет, метод і завдання статистики туризму.

Мета і завдання навчальної дисципліни. Поняття статистики. Завдання статистики туризму. Особливості статистики туризму як суспільної науки. Теоретичні основи статистики. Закон великих чисел і його роль у статистиці. Методологічні підвалини статистики. Етапи статистичного дослідження.

Література: основна [1; 2; 11; 5; 6; 4], допоміжна [2; 5].

ТЕМА 2. Статистичне спостереження у туризмі.

Суть, джерела та організаційні форми статистичного спостереження. План статистичного спостереження. Види і способи статистичного спостереження. Методи контролю отриманих даних. Моніторинг.

Література: основна [11; 5; 6; 4], допоміжна [2; 5].

ТЕМА 3. Зведення і групування статистичних даних.

Поняття про основні елементи статистичного зведення. Класифікації та групування. Види статистичних групувань. Основні питання методології побудови статистичних групувань. Перегрупування даних (вторинне групування). Багатомірні групування. Значення групувань і класифікацій у статистиці. Статистичні таблиці та їх елементи. Види таблиць залежно від побудови підмета. Розробка присудка статистичної таблиці.

Література: основна [11; 5; 6; 4; 5], допоміжна [2; 5].

ТЕМА 4. Основні положення статистики туризму.

Головний фактор, що сприяє організації управління і розвитку туризму. Основні поняття в туристичній галузі. Системність туризму як його головна особливість. Взаємозв'язки в системі туризму. Основний відправний елемент в розвитку туризму..

Література: основна [2; 4; 5; 6; 8], допоміжна [3; 5].

ТЕМА 5. Абсолютні, відносні та середні величини як основні види показників.

Суть і значення статистичних показників. Абсолютні статистичні величини та одиниці їх виміру. Відносні величини. Системи статистичних показників. Форми вираження відносних величин. Суть середньої величини у статистиці. Види середніх величин. Середня арифметична і її властивості. Середня гармонійна. Особливості обчислення середніх з відносних величин.

Література: основна [2; 4; 5; 6; 8], допоміжна [1; 2; 5].

Змістовий модуль 2.

ТЕМА 6. Ряди розподілу і їх використання в туризмі. Показники варіації та форми розподілу.

Ряди розподілу і їх види. Графічне забезпечення рядів розподілу. Характеристики центру розподілу. Характеристики варіації. Характеристики форми розподілу. Методи ідентифікації розподілів. Види та взаємозв'язок дисперсій.

Література: основна [9; 11; 4; 5; 6], допоміжна [1; 2; 5; 3].

ТЕМА 7. Вибіркове спостереження і їх значення в туризмі.

Суть вибіркового спостереження. Причини і умови застосування вибіркового методу. Переваги вибіркового методу. Вибіркові оцінки середньої та частки. Методи відбору одиниць у вибірку сукупність. Способи відбору одиниць у вибірку сукупність. Визначення обсягу вибірки. Способи поширення даних вибіркового спостереження на генеральну сукупність.

Статистична перевірка гіпотез.

Література: основна [11; 9; 6; 4; 5], допоміжна [1; 2; 5].

ТЕМА 8. Методи аналізу взаємозв'язків.

Види взаємозв'язків. Кореляційний зв'язок. Модель аналітичного групування. Суть кореляційно-регресійного аналізу (КРА) і його мета. Коефіцієнт лінійної кореляції і інші вимірники щільності зв'язку. Передумови застосування сучасних технологій КРА і його етапи. Інші сучасні технології КРА. Види функцій регресії, які найчастіше використовують в економічному аналізі. Сучасні методи пошуку найкращого рівняння регресії. Метод оцінки параметрів однофакторної регресійної моделі. Визначення щільності зв'язку в КРА і перевірка його істотності.

Література: основна [9; 10; 4; 5], допоміжна [1; 2; 5].

ТЕМА 9. Ряди динаміки і їх використання в туризмі.

Передумови й об'єктивні умови для побудови РД. Види РД та їх особливості. Статистичні характеристики РД. Методи обчислення середніх рівнів в РД. Аналіз структурних зрушень в РД. Вивчення основної тенденції розвитку. Поняття про рівняння тренду. Оцінка коливань і сталості РД. Порівняльний аналіз РД.

Література: основна [8; 11; 4; 5; 9], допоміжна [1; 2].

ТЕМА 10. Індекси.

Суть і функції індексів. Класифікація індексів. Методологічні принципи побудови індексів. Властивості індивідуальних індексів. Принципи побудови зведених індексів. Агрегатна форма індексів. Середньозважені індекси. Взаємозв'язки індексів. Індекси середніх величин. Територіальні індекси.

Література: основна [8; 9; 3; 4; 5], допоміжна [3; 5].

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		л	п	с. р.		л	п	с. р.
Змістовий модуль 1.								
ТЕМА 1. Предмет, метод і завдання статистики туризму.	10	2	2	6	10	2	2	6
ТЕМА 2. Статистичне спостереження у туризмі.	10	2	2	6	10	-	-	10
ТЕМА 3. Зведення і групування статистичних даних.	10	2	2	6	10	-	-	10
ТЕМА 4. Основні положення статистики туризму.	10	2	2	6	10	-	-	10
ТЕМА 5. Абсолютні, відносні та середні величини як основні види показників.	18	6	2	10	18	-	-	18
Разом за змістовим модулем 1	58	14	10	34	58	2	2	54
Змістовий модуль 2.								
ТЕМА 6. Ряди розподілу і їх використання в туризмі.	14	4	2	8	14	-	-	14

Показники варіації та форми розподілу.								
ТЕМА 7. Вибіркове спостереження і їх значення в туризмі.	12	2	2	8	12	-	-	12
ТЕМА 8. Методи аналізу взаємозв'язків.	13	4	2	7	13	-	-	13
ТЕМА 9. Ряди динаміки і їх використання в туризмі.	13	4	2	7	13	-	-	13
ТЕМА 10. Індекси.	10	2	2	6	10	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	62	16	10	36	62	-		62
Усього годин	120	30	20	70	120	2	2	116

5. Теми практичних занять

Змістовий модуль 1.

Практичне заняття № 1

ТЕМА 1. Предмет, метод і завдання статистики туризму

Питання для обговорення:

1. Що є предметом статистики туризму.
2. Назвати категорії статистичної науки.
3. Дати означення статистичної сукупності і навести їх приклади в туризмі.
4. Що таке статистична закономірність і як вона проявляється в туризмі.
5. Що характеризує статистичний показник в конкретних умовах простору і часу.
6. Назвати види статистичних показників в туризмі за способами обчислення.
7. Назвати види статистичних показників за ознакою часу.
8. Назвати види показників за статистичною природою.
9. Що таке статистична методологія.
10. Назвати основні специфічні способи і прийоми статистичного дослідження.

Література: основна [1; 2; 11; 5; 6; 4], допоміжна [2; 5].

Практичне заняття № 2

ТЕМА 2. Статистичне спостереження у туризмі

Питання для обговорення:

1. Суть статистичного спостереження в туризмі.
2. З яких частин складається план статистичного спостереження.
3. Назвати послідовність етапів статистичного спостереження.
4. Що включає в себе програмно методологічна частина плану статистичного спостереження в туризмі.
5. Що визначає організаційна частина плану статистичного спостереження.
6. Дати означення об'єкту одиниці і звітної одиниці статистичного спостереження.
7. Що представляє собою програма статистичного спостереження в туризмі.
8. Дати означення об'єктивного, суб'єктивного і критичного часу статистичного спостереження.
9. Якими можуть бути організаційні форми статистичного спостереження.
10. Назвати які є форми статистичного спостереження в туризмі за часом реєстрації і способом отримання даних.
11. Назвати способи статистичного спостереження у туризмі за повнотою охоплення одиниць сукупності (способів).
12. Як поділяють звітність у туризмі за порядком її проходження і за способом подання.

Література: основна [11; 5; 6; 4], допоміжна [2; 5].

Практичне заняття № 3

ТЕМА 3. Зведення і групування статистичних даних

Питання для обговорення:

1. В чому полягає суть статистичного зведення у туризмі.
2. Якими можуть бути зведення за організацією робіт і за технікою виконання.
3. Дати означення статистичного групування в туризмі. Види групувань в туризмі.
4. Задача структурних групувань в туризмі. Які задачі вирішують типологічні і аналітичні групування.
5. Як розрізняють групування за кількістю групувальних ознак.
6. Дати означення кількісних і атрибутивних ознак в туризмі.
7. Що таке ряд розподілу в туризмі.
8. З яких двох елементів складається ряд розподілу.

9. Що є варіантною в ряді розподілу.
10. Як називається ряд розподілу, побудований за якісною ознакою. Як називається кількість одиниць в кожній групі у варіаційному ряду розподілу.
11. Як називають ряд розподілу, побудований за кількісною ознакою. Як у варіаційному ряду розподілу називають числові значення групувальної ознаки.
12. Як називають варіаційний ряд розподілу у якому значення ознак в кожній групі дається в певних межах.
13. Як називають варіаційний ряд розподілу у якому значення виражається одним конкретним числом в кожній групі.
14. Назвати два основних елементи статистичної таблиці.
15. Що таке підмет статистичної таблиці і що таке їх присудок.
16. На які види поділяють таблиці за побудовою підмета і метою дослідження.
17. Яка таблиця називається простою.
18. Яка таблиця називається комбінаційною.

Література: основна [11; 5; 6; 4; 5], допоміжна [2; 5].

Практичне заняття № 4

ТЕМА 4. Основні положення статистики туризму

Питання для обговорення:

1. Що грає ключову роль в процесі організації і управління туристичною діяльністю.
2. Дати офіційне означення туризму і туристичної діяльності.
3. Назвати 2 організаційні форми та 17 основних видів туризму згідно із статтею 4 Закону України про туризм.
4. Офіційне означення термінів: турист, туру, туристичного продукту.
5. Назвати найбільш важливі, впливові елементи моделі розвитку туризму.
6. Що таке просування тур продукту.
7. Відмінність між туроператорською і турагентською діяльністю.
8. Що є первинним в туризмі.
9. Назвати основні об'єкти туристичного інтересу.
10. Назвати три визначальних фактори індустрії туризму.

Література: основна [2; 4; 5; 6; 8], допоміжна [3; 5].

Практичне заняття № 5

ТЕМА 5. Абсолютні, відносні та середні величини як основні види показників

Питання для обговорення:

1. Суть і значення статистичних показників в туризмі.
2. Модель показника.
3. Види показників за способами обчислення і за ознакою часу.
4. Означення абсолютних статистичних величин.
5. Суть натуральних трудових і вартісних вимірників в туризмі.
6. Відносні величини і їх види. Суть промілів, продецимілів, просантимілів.
7. Відносні величини планового завдання і виконання плану.
8. Системи статистичних показників.
9. Суть середньої у статистиці. Види середніх величин.
10. Середня арифметична і її властивості.
11. Особливості обчислення середньої відносних величин.
12. Багатовимірні середні.

Література: основна [2; 4; 5; 6; 8], допоміжна [1; 2; 5].

Змістовий модуль 2.**Практичне заняття № 6****ТЕМА 6. Ряди розподілу і їх використання в туризмі. Показники варіації та форми розподілу**

Питання для обговорення:

1. Означення ряду розподілу розподілу і його дві основні характеристики.
2. Види рядів розподілу.
3. Назвати види варіаційних рядів розподілу.
4. Як графічно зображають ряди розподілу.
5. Назвати три основних характеристики центра розподілу.
6. Дати означення кварталів розподілу.
7. Назвати абсолютні і відносні характеристики варіації.
8. Суть методу ідентифікації розподілів і його значення в статистиці туризму.

Література: основна [9; 11; 4; 5; 6], допоміжна [1; 2; 5; 3].

Практичне заняття № 7**ТЕМА 7. Вибіркове спостереження і їх значення в туризмі**

Питання для обговорення:

1. Що називають вибіркоvim спостереженням.
2. Що так генеральна і вибіркова сукупність у вибіркового методі.
3. Похибка репрезентативності. Систематична і випадкова похибки у вибіркового методі.
4. Етапи проведення вибіркового спостереження.
5. Переваги вибіркового спостереження.
6. Точкова вибіркова оцінка.
7. Гранична похибка вибірки.
8. Інтервальна вибіркова оцінка.
9. Повторна і без повторна вибірки.
10. Середня квадратична похибка середньої вибіркової при повторній вибірці.
11. Як застосовують комп'ютерні генератори чи таблиці рівномірно розподілених випадкових чисел при повторному чи без повторному відборах у вибіркову сукупність.

Література: основна [11; 9; 6; 4; 5], допоміжна [1; 2; 5].

Практичне заняття № 8**ТЕМА 8. Методи аналізу взаємозв'язків**

Питання для обговорення:

1. Що називається факторною, а що результативною ознаками.
2. Функціональний і стохастичні зв'язки.
3. Лінійні і нелінійні види стохастичного зв'язку.
4. Кореляційний зв'язок.
5. Як по коефіцієнту кореляції класифікувати види зв'язку.
6. Поняття про кореляційно-регресійний аналіз і його модель.

Література: основна [9; 10; 4; 5], допоміжна [1; 2; 5].

Практичне заняття № 9**ТЕМА 9. Ряди динаміки і їх використання в туризмі**

Питання для обговорення:

1. Для чого призначені ряди динаміки.
2. Що таке динамічний ряд.
3. Моментні і інтервальні ряди динаміки.
4. Одномірні, багатовимірні і паралельні ряди динаміки.
5. Основні характеристики рядів динаміки.

6. Як ведуть розрахунки характеристик динамічних рядів ланцюгових і базисних.
7. Метод обчислення середнього рівня динамічного ряду: інтервального моментного.
8. Обчислення абсолютних і відносних характеристик динаміки.
9. Плинна середня динамічного ряду і формула для її обчислення.

Література: основна [8; 11; 4; 5; 9], допоміжна [1; 2].

Практичне заняття № 10

ТЕМА 9. Індекси

Питання для обговорення:

1. Суть індексів.
2. Класифікація індексів.
3. Індивідуальні індекси.
4. Зведені індекси.
5. Методологічні принципи побудови індексів.
6. Властивості індивідуальних індексів.
7. Принципи побудови зведених індексів.
8. Агрегатна форма індексів.
9. Взаємозв'язки індексів.
10. Індекси середніх величин: (індекс змінного складу), (індекс фіксованого складу), (індекс структурних зрушень).

Література: основна [8; 9; 3; 4; 5], допоміжна [3; 5].

6. Завдання для опрацювання тем дисципліни

Назва теми	Зміст завдання	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовий модуль 1.				
ТЕМА 1. Предмет, метод і завдання статистики туризму. 1.1. Закон великих і його роль у статистиці. 1.2. Методологічні підвалини статистики. 1.3. Етапи статистичного дослідження.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника	<i>основна [1; 2; 4; 8; 9], Допоміжна [1; 2; 3; 5]</i>	2
ТЕМА 2. Статистичне спостереження у туризмі. 2.1. Помилки статистичного спостереження та методи контролю отриманих даних. 2.2. Моніторинг.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування, розв'язання кейсів	<i>основна [4; 5; 6; 8; 9], допоміжна [2; 3; 5]</i>	3
ТЕМА 3. Зведення і групування статистичних даних. 3.1. Перегрупування даних (вторинне групування). 3.2. Багатомірні	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, підготовка опрацьованих матеріалів, щодо нормативно-законодавчої бази	<i>основна [1; 2; 4; 6; 9], допоміжна [2; 3; 5]</i>	4

групування. 3.3. Значення групувань і класифікацій у статистиці. 3.4. Статистичні таблиці та їх елементи. 3.5. Види таблиць залежно від побудови підмета. 3.6. Розробка присудка статистичної таблиці. 3.7. Класифікація статистичних таблиць. 3.8. Основні правила побудови статистичних таблиць.				
ТЕМА 4. Основні положення статистики туризму. 4.1. Основні поняття туристичної галузі. 4.2. Системність туризму. 4.3. Значення статистичного спостереження в туризмі.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування, розв'язання кейсів	<i>основна</i> [1; 2; 3; 4; 9], <i>допоміжна</i> [2; 5]	2
ТЕМА 5. Абсолютні, відносні та середні величини як основні види показників. 5.1. Вимірники абсолютних величин. 5.2. Форми вираження відносних величин. 5.3. Процентимілі, продецимілі, просантимілі. 5.4. Багатовимірні середні.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, розв'язання кейсів	<i>основна</i> [11; 10; 8; 6], <i>допоміжна</i> [1; 2; 3; 4; 5]	2
Змістовий модуль 2.				
ТЕМА 6. Ряди розподілу і їх використання в туризмі. Показники варіації та форми розподілу. 6.1. Характеристики форми розподілу. 6.2. Методи ідентифікації розподілу.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника	<i>основна</i> [11; 10; 9], <i>допоміжна</i> [2; 3; 5]	3

6.3. Види та взаємозв'язок дисперсій.				
ТЕМА 7. Вибіркове спостереження і їх значення в туризмі. 7.1. Спосіб відбору одиниць у вибірку сукупності. 7.2. Визначення обсягу вибірки. 7.3. Способи поширення даних вибіркового спостереження на генеральну сукупність. 7.4. Статистична перевірка гіпотез.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування, розв'язання кейсів	основна [11; 10; 8; 9], допоміжна [2; 3; 4, 5]	2
ТЕМА 8. Методи аналізу взаємозв'язків. 8.1. Коефіцієнт лінійної кореляції і інші вимірники цільності зв'язку. 8.2. Передумови застосування сучасних технологій КРА і його етапи. 8.3. Інші сучасні технології КРА. 8.4. Види функцій регресії, які найчастіше використовують в економічному аналізі. 8.5. Сучасні методи пошуку найкращого рівняння регресії. 8.6. Рангова кореляція.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, підготовка опрацьованих матеріалів, щодо нормативно-законодавчої бази	основна [1; 6; 11; 10; 9], допоміжна [2; 3; 4, 5]	3
ТЕМА 9. Ряди динаміки і їх використання в туризмі. 9.1. Визначення основної тенденції розвитку. 9.2. Поняття про рівняння тренду. 9.3. Оцінка коливань і сталості РД. 9.4. Порівняльний аналіз РД.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Підготовка мультимедійних презентацій.	основна [4; 5; 6; 10; 11], допоміжна [2; 3; 4, 5]	3
ТЕМА 10. Індекси.	Вивчення лекційного	Експрес опитування,	основна [6; 4; 8; 9],	2

9.1. Агрегатна форма індексів. 9.2. Середньозважені індекси. 9.3. Взаємозв'язки індексів. 9.4. Індеси середніх величин. 9.5. Територіальні індекси.	матеріалу, підготовка до практичного заняття	розв'язання кейсів	Допоміжна [2; 3; 4, 5]	
---	--	--------------------	---------------------------	--

8. Індивідуальні завдання

Завдання кожен студент має виконати за індивідуальним варіантом. Для студентів денної та заочної форми навчання номер варіанту вибирається за останньою цифрою порядкового номеру студента в журналі академічної групи. Результати виконання завдання повинні бути оформлені в рукописному або друкованому вигляді. Вимоги до оформлення: формат паперу – А4, орієнтація сторінки – книжкова, ліве поле – 2,5 см, праве, верхнє та нижнє поля – 1,5 см (шрифт – Times New Roman, розмір – 14 пунктів, міжрядковий інтервал – одинарний, інтервал шрифту – звичайний, відступ абзацу – 1 см).

1. Методологія побудови статистичних групувань.
2. Обчислення характеристик статистичного ряду і розподілу.
3. Обчислення середніх простих.
4. Обчислення середніх зважених.
5. Визначення показників варіації простих.
6. Визначення показників варіації зважених.
7. Використання генератора рівномірно розподілених випадкових чисел для проведення $(5+N)\%$ відбору.

Форми контролю: опитування, перевірка рефератів, експертне оцінювання дискусії, аналіз роботи.

9. Методи навчання

У процесі вивчення дисципліни «Статистика туризму» застосовуються такі методи навчання:

- лекції аудиторні, лекції online, в тому числі й проблемні з попередньою роздачею лекційних матеріалів студентам;
- практичні заняття у їх різноманітних формах (бесіда з елементами дискусії, розв'язування задач, ділова гра, бесіда за «круглим столом»);
- стандартизовані тести та поточне опитування;
- презентація результатів виконаних завдань та досліджень;
- розрахункові роботи;
- поточне консультування;
- самостійна робота студентів з літературними джерелами;
- індивідуальне науково-дослідне завдання.

10. Методи контролю

При вивченні здобувачами вищої освіти навчальної дисципліни «Статистика туризму» застосовуються такі методи контролю:

- поточне (усне) опитування. Реалізується у формі опитування, виступів на семінарських та практичних заняттях, експрес-контролю, тестового контролю, перевірка знань на карті тощо.
- складання опорного конспекту теми (чи основних понять і термінів);
- побудова структурно-логічної схеми теми, окремого питання;
- контроль самостійної роботи;
- індивідуальне науково-дослідне завдання;
- тестування;
- підсумковий контроль. Складання іспиту.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	40	100
5	7	7	6	5	7	5	7	6	5		

12. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Студент виявляє особливі творчі здібності, глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміє аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач; володіє вмінням надавати чітку аргументовану відповідь на поставленні питання	відмінно
82-89	B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи, надає лаконічну відповідь майже на всі поставленні питання; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	добре
74-81	C	Студент вміє оперувати необхідним колом понять та категорій; узагальнювати та систематизовувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві	

64-73	D	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, слабе їх застосування при розв'язанні практичних завдань; аналізує навчальний матеріал за допомогою викладача, надає мало аргументовані відповіді, виправляє не всі помилки, значна кількість яких є суттєвими	задовільно
60-63	E	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, проте має фрагментарне уявлення про деякі поняття та категорії курсу; надає неповне висвітлення змісту питань; має недостатнє вміння зробити аргументовані висновки; відповіді містять значну кількість недоліків і помилок	
35-59	FX	Студент не опанував значну частину матеріалу курсу; не володіє понятійним апаратом; не опрацював базову та допоміжну літературу. Мова не виразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно; допускає суттєві помилки у відповідях на питання, не вміє застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій.
2. Навчально-методичні посібники у локальній мережі університету.
3. Матеріали для самостійного опрацювання.
4. Мультимедійні матеріали.
5. Тестові завдання.

14. Рекомендована література

Основна

1. Нормативно-правові акти України з питань туризму: Збірник законодавчих та нормативних актів / Упорядник М. І. Камлик. – К.: Атіка. 2004. – 464 с.
2. Методологічні положення національної системи туристичної статистики в Україні (НСТС), 2012, - 50.
3. Программа дисциплины «Статистика туризма» (для бакалавров) Форма обучения очная. 2016, с. 15.
4. Кущенко О. І. Статистика туризму: навчально-методичний посібник. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2018. – 79 с.
5. Соболева Е. А. Статистика туризма: статистическое наблюдение: Учеб. пособие – М.: Финансы и статистика, 2004. – 160 с.
6. Підгорний А. З., Мілашко О. Г. Статистика туризму. Навчальний посібник. Одеса ОНЕУ,

2014 – 204 с.

7. Столяров Г. С. Емжанов Д. Г. Ковтун Н. В., АРМ-Статистика. Навч. пос. К.: КНЕУ, 1999. – 268 с.
8. Єріна А. М., Пальян З. О., Теорія статистики. Практикум. К.: Знання, КОО, 1997. – 325 с.
9. Статистика. Навч. - метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни. К.: КНЕУ, 2001. – 448 с.
10. Мормоза А. Т. Практикум із статистики. К.: Кондар, 2005. - 512 с.
11. Герасименко С. С., Головач А. Ф., Єріна А. М. Статистика. Підручник. За наук.ред. д-ра екон. Наук С. С. Герасименка. 2-ге вид. перероб. і доп.: - К.: КНЕУ-2000. - 467 с.

Допоміжна

1. Джунь Й. В., Ясінський А. М., Програма, методичні рекомендації та завдання до виконання контрольних робіт з дисципліни «Статистика». Рівне: ТЕТІС, 2010.-76 с.
2. Вашків П. Г., Пастер П. І., Сторожук В. П., Ткач С. І. Теорія статистики. Навч. Посібник. К.: Либідь, 2001. - 320 с.
3. Ефімова М. Р., Петрова Е. В. Загальна теорія статистики. К.: Знання, 2006 – 406 с.
4. Моторин Р. М., Чекотовський Е. В. Статистика для економістів. Навчальний посібник. 2-ге вид., виправлене і доповнене. К.: Знання, 2011, 429 с.
5. Статистика: теоретичні засади і прикладні аспекти. Навчальний посібник. За наук. ред. Р. В. Фецура, 2-ге видання, оновлене і доповнене. – Львів: Інтеллект – Захід, 2003, 576 с.
6. Рутинський М. Й. Географія туризму України. Навчально-методичний посібник: Вид. 2-ге, перероб і доп. – К.: Центр навчальної літератури. 2004. – 160 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Moodle-система Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука. Режим доступу: <http://edu.regi.rovno.ua/>
2. Технічні засоби навчання: навчальні демонстрації, дистанційний курс.
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
4. Методологічні положення зі статистики туризму / Наказ Державної служби статистики України 23.12.2011 р. № 372 [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>